

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Gonța Petru Xxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar din r-nul Xxxxx s. Xxxxxx, domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.06.2014-30.12.2016
2. instanța de apel: 07.02.2017-21.03.2017
3. instanța de recurs: 16.06.2017-20.09.2017

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2016, procesul penal în privința lui Gonța Petru Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal a fost încetat pe motiv că fapta lui constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, iar în legătură cu expirarea termenului de prescripție nu a fost aplicată sancțiune contravențională.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Gonța Nina, cu încasarea din contul lui Gonța P. în beneficiul lui Gonța N., a prejudiciului moral în suma de 5.000 lei.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat, că Gonța P. la data de 06 aprilie 2014, în jurul orei 01:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce se afla la domiciliu situat în mun. Chișinău, str. Xxxxxxxx ap. x, în care locuiește cu fosta soție Gonța N. și doi copii Gonța E., Gonța I., a inițiat un conflict cu fosta soție, Gonța N., în urma căreia a agresat-o fizic, fiind apucată de mâini, îmbrâncită, împinsă în mobilierul din odaie, cauzându-i leziuni corporale, care conform

raportului de expertiză medico-legală nr. 1058/D din 16 mai 2014 se califică vătămare neînsemnată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța de fond a calificat de drept fapta inculpatului în baza art. 78¹ Cod contravențional, - *violența în familie, adică maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Căpățînă I. în, numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Gonța P. să fie achitat în legătură cu lipsa faptei infracționale în conformitate cu prevederile art. 390 Cod de procedură penală, iar acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată să fie respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea apelului a invocat:

- prima instanță nu a stabilit cu certitudine faptul, că inculpatul la data de 06 aprilie 2014 i-a cauzat victimei leziuni corporale;

- faptele inculpatului nu puteau fi calificate în componența contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, deoarece prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016, au fost operate modificări și în dispozițiile prezentului articol, iar inculpatului i se încredințează că părților vătămate în perioada aprilie 2014, le-a cauzat suferințe psihice, acțiune ce nu cade sub incidența răspunderii contravenționale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, astfel întemeiat și just a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, în privința inculpatului, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional.

Instanța de apel a menționat, că totalitatea de probe acumulate la cauza penală au fost corect apreciate de către prima instanță, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Gonța N., martorilor Cușnir L., Stavila O., precum și raportul de expertiză medico-legală nr. 1058/D din 16 mai 2014 (f.d. 51-52).

Totodată, instanța de apel a notat, că organul de urmărire penală, în principiu corect a calificat acțiunile inculpatului în prevederile art. 201¹ alin. (1) Cod penal (*redacția Legii nr. 167 din 09 iulie 2010, MO nr. 155-158 art. 551 din 03 septembrie 2010*), însă având în vedere, că art. 201¹ alin. (1) Cod penal (*redacția nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016*), până în prezent are următorul conținut: *acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară*

a integrității corporale sau a sănătății; b) izolare, intimidare în scop de impunere a violenței sau controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani. Prin urmare, instanța de apel a stabilit, că în cazul dat, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, adică prevederile art. 201¹ alin. (1) Cod penal (redacția nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016), are caracter retroactiv.

În continuare, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a constatat că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în dispozițiile art. 78¹ Cod contravențional, care prevede: *maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale, se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.*

Totodată, instanța de apel a specificat, că prima instanță justificat a încetat procesul contravențional în privința inculpatului în baza art. 30 Cod contravențional, deoarece acestor prevederi, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni, astfel contravenția a fost săvârșită de către acesta la data de 06 aprilie 2014, iar momentul pronunțării sentinței la data de 30 decembrie 2016, adică după expirarea termenului de prescripție.

Mai mult ca atât, instanța de apel a considerat, că sentința atacată este întemeiată în privința admiterii cererii părții vătămate în partea încasării de la Gonța P. în folosul lui Gonța N. a daunei morale în sumă de 5.000 lei, or această sumă s-a constatat ca fiind în corespundere cu practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral, cât și cu prevederile art. 1423 Cod civil.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul, Căpățînă I., în numele inculpatului, prin care solicitată casarea sentinței, rejudecarea cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Gonța P. să fie achitat în legătură cu lipsa faptei infracționale în conformitate cu prevederile art. 390 Cod de procedură penală. În motivarea recursului său, recurentul invocă motive similare cu cele din apelul declarat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și avocatul părții vătămate, Bevziuc Rodica, au depus referințe privind opinia acestora asupra recursului declarat, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece este motivat prin prisma dezacordului cu modalitatea de apreciere a probelor, ce nu este prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și nu conține indicii unor erori de drept. Mai mult, acestea consideră, că instanța de apel întemeiat a respins apelul declarat la caz.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Autorul își întemeiază recursul său în baza pct. 6) și 13) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a invocat că instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea părții apărării referitoare la achitarea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, conform art. 390 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, totodată fiind neîntemeiată atragerea inculpatului la răspundere contravențională.

Colegiul penal conchide, că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a concluzionat, că deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin cumulul de probe administrat la caz. Instanța de apel a cercetat toate probele prezentate de părți, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor administrate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului, Gonța P., în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

În opinia instanței de recurs, declarațiile date de către martorii, Cușnir L. și Stavila O. și-au găsit confirmarea în coroborare cu alte probe cercetate în cadrul ședinței instanței de apel cum ar fi **raportul de expertiză medico-legală nr. 1058/D din 16 mai 2014**. După cum rezultă din textul hotărârii atacate, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care martorii sus menționați au relatat informațiile cunoscute de ei, iar prin raportul de expertiză medico-legală s-a

constatat la examinarea lui Gonța N. "1- echimoze la nivelul hemitoracelui drept, umărul drept, echimoze și excoriații pe membrele superioare, care au fost produse prin acțiune traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, **se califică ca vătămare neînsemnată**; 2- luând în considerație localizarea anatomică a leziunilor corporale sus menționate, cauzarea acestora prin automutilare este puțin probabil, de la căderea proprie se exclude".

Mai mult, potrivit lucrărilor dosarului se constată, că inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal și anume – *violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferința fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, suferință psihică ori prejudiciu material sau moral.*

În urma judecării cauzei, instanțele de fond au ajuns la concluzia, că la etapa urmăririi penale, **organul de urmărire penală, în principiu corect a calificat acțiunile inculpatului în prevederile art. 201¹ alin. (1) Cod penal (redacția Legii nr. 167 din 09 iulie 2010, MO nr. 155-158 art. 551 din 03 septembrie 2010),** însă având în vedere, că art. 201¹ alin. (1) Cod penal (redacția nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016), până în prezent are următorul conținut: *acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu **vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății**; b) izolare, intimidare în scop de impunere a violenței sau controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei **vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății**, se pedepsește cu muncă ne remunerabilă în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.* Prin urmare, instanțele de fond au stabilit, că în cazul dat, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, adică prevederile **art. 201¹ alin. (1) Cod penal** (redacția nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016), **are caracter retroactiv.**

Totodată, instanța de recurs respinge și alegațiile apărării referitoare la criticile formulate în sensul, că faptele inculpatului nu pot fi recalificate, încadrate în componența contravențională prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, deoarece prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016, a fost completat Codul contravențional cu articolul menționat supra.

Astfel, instanța de recurs stabilește, că potrivit art. 10 Cod penal "legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are caracter retroactiv, adică se extind asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi", în asemenea situație, instanțele de fond just au încetat procesul penal de învinuire a inculpatului conform art. 201¹ alin. (1) Cod penal, or după modificarea Codului contravențional și odată cu apariția art. 78¹ Cod contravențional (Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016) a apărut pentru inculpat o lege mai favorabilă pentru acțiunile săvârșite de către acesta.

În virtutea raționamentelor expuse mai sus, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs careva erori judiciare, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal consideră ca fiind vădit neîntemeiate criticile formulate de către autorul recursului ordinar deferit spre examinare.

Astfel, dat fiind faptul că recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Gonța Petru Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 11 octombrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie